

‘Ο κ. Μαρ. Γερουσλάνος παρουσιάζει τὸν Β' τόμον τῆς «Φυσιολογίας» τοῦ κ. Σπυρ. Δοντᾶ λέγων τὰ ἔξῆς:

«Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸν Β' τόμον τῆς Φυσιολογίας τοῦ Καθηγητοῦ καὶ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπυρ. Δοντᾶ. Ο τόμος οὗτος περιλαμβάνει τὴν φυσιολογίαν τῶν λειτουργιῶν ἐκείνων τοῦ ὀργανισμοῦ καθ' ἃς ἐκδηλοῦται ἐνέργειά τις καὶ τὴν φυσιολογίαν τῆς ἐνεργητικῆς τοῦ ὀργανισμοῦ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Α' μέρος τῆς Φυσιολογίας τὸ πραγματευόμενον τὰ περὶ τῆς διατροφῆς ἥ γενικώτερον τὰ περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς ὕλης.

«Ἐνταῦθα γίνεται λόγος περὶ τῆς ζωὴκῆς θερμότητος, τῶν διαφόρων μυϊῶν λειτουργιῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῶν αἰσθητηρῶν ὀργάνων, προσέτι δὲ πραγματεύεται περὶ τῆς γενέσεως τῶν ὀργανικῶν ὄντων, τῆς θεωρίας τῆς ἔξελίξεως καὶ τῆς διαπλάσεως τούτων, ὡς καὶ περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου.

«Τὰ κεφάλαια ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὰ ἔξαιρέτως ἐνδιαφέροντα τῆς Φυσιολογίας, ἀλλ' εἶναι καὶ τὰ ἐπὶ μᾶλλον ἐπίμαχα εἰς πολλὰ δὲ τούτων, ὡς περὶ τῆς Φυσιολογίας τῆς θερμότητος καὶ τῶν μυϊῶν λειτουργιῶν, ἔχει εἰδικῶς ἀσχοληθῆ ἀνέκαθεν ὁ συγγραφεὺς.

«Ἡ συγγραφὴ μαρτυρεῖ τὴν μεγίστην εὐρύτητα καὶ τὸ βάθος τῶν γνώσεων τοῦ συγγραφέως, ὅστις μετ' ἔξαιρέτου σαφηνείας ἐπέτυχε τὴν ἀπόδοσιν τόσων δυσχερῶν ζητημάτων, οὕτως ὥστε δὲ ἀναγνώστης εὐχερῶς νὰ διεξέρχηται ταῦτα ἀπολαμβάνων ὅχι μόνον γνώσεις ἀλλὰ καὶ τέρψιν ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ἔργου.

«Οθεν τὸ βιβλίον εἶναι πολύτιμον, ὅχι μόνον διὰ τοὺς φοιτητὰς καὶ ἱατροὺς ἀλλὰ καὶ ἔξόχως ἐνδιαφέρον διὰ πάντα ἐπιστήμονα περὶ τὰ βιολογικὰ προβλήματα ἀσχολούμενον».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ.— ‘Ἐρευναι ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν πολυπεπτιδίων εἰς τὸ αἷμα*, ὑπὸ Γ. Ἰωακείμογλου καὶ Κ. Α. Παναγοπούλου.

Τὸ αἷμα περιέχει μετὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν σειρὰν ἀζωτούχων οὔσιῶν τὸ σύνολον τῶν ὁποίων καλούμεν ύπολειπόμενον ἀζωτον (Reststickstoff ή Non-protein nitrogen ή Azote total non protéinique) Αἱ σπουδαιότεραι τῶν οὔσιῶν τούτων εἶναι ἡ οὐρία, τὸ οὐρικὸν ὀξύ, ἡ κρεατίνη, ἡ κρεατινίνη καὶ τὰ ἀμινοξέα. Διαθέτομεν ἀρκετὰ ἀκριβεῖς μεθόδους διὰ νὰ προσδιορίσωμεν τὰς ούσιας ταύτας. Τὸ πάρχουν ὅμως

*G. JOACHIMOGLU UND K. PANAGOPoulos.—Untersuchungen über die Bestimmung von Polypeptiden im Blute.

καὶ ἄλλαι ἀζωτούχοι οὐσίαι ἐν τῷ αἷματι περιλαμβανόμεναι εἰς τὸ ὑπολειπόμενον ἀζωτον, ὃν ὁ προσδιορισμὸς προσκρούει εἰς μεγάλας δυσκολίας.

Τὸ σύνολον τῶν ἀζωτούχων τούτων οὐσιῶν καλοῦμεν ἀκαθόριστον ἀζωτον (undetermined nitrogen). Εἰς τὸ ἀζωτον τοῦτο περιλαμβάνονται καὶ πολυπεπτίδια. Ἐν τούτοις μέχρι τοῦτο δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς περὶ ποίων πολυπεπτίδων πρόκειται. Ὁ ποσοτικὸς προσδιορισμός των παρουσιάζει μεγάλας δυσχερείας.

Μερικοὶ συγγραφεῖς ἔδωσαν ἔξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὸν ποσοτικὸν προσδιορισμὸν τῶν πολυπεπτίδων. Προφανῶς ὅμως αἱ χρησιμοποιεῖσαι μέθοδοι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ἀκριβεῖς. Οὕτως οἱ A. Ruech καὶ P. Cristol¹ προβαίνουν ὡς ἔξῆς:

Μέτὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν τοῦ ὄροῦ τοῦ αἵματος διὰ τριχλωροξεικοῦ ὀξέος προσδιορίζουν ἐν τῷ διηθήματι τὸ ἀζωτον κατὰ Kjeldahl. Ἐστω ὅτι εὑρέθη ποσὸν ἀζώτου A, παραλλήλως γίνεται ἀπολευκωμάτωσις μὲ φωσφοροβολφραμικὸν ὀξὺ καὶ προσδιορίζεται τὸ ποσὸν τοῦ ἀζώτου ἐν τῷ διηθήματι κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἐστω ὅτι εὑρέθη ποσὸν B, τότε κατὰ τοὺς συγγραφεῖς:

A-B-ἀζωτον πολυπεπτίδων.

Πρὸς ἔλεγχον τῆς μεθόδου οἱ συγγραφεῖς προσέθεσαν διάλυμα πεπτόνης καὶ προσδιορίσαν τὸ ἀζωτον μετὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν μὲ τριχλωροξεικὸν ὀξὺ καὶ παραλλήλως μὲ φωσφοροβολφραμικὸν ὀξύ. Ἡ εὑρεθεῖσα διαφορὰ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν προστεθεῖσαν πεπτόνην.

Εἰς τοῦτο δέον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ πεπτόνη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πολυπεπτίδιον, γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὰ πολυπεπτίδια δύνανται νὰ ἔχωσι μοριακὸν βάρος πολὺ μικρότερον τῆς πεπτόνης καὶ ἐν γένει χημικὰς ἰδιότητας διαφόρους τῆς πεπτόνης.

Ἄφ' ἑτέρου εἶναι γνωστὸν ἀπὸ τὰς ἐργασίας τῶν Bender, Hayman καὶ Johnston² ὅτι ἡ κρεατινίη κατὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν τοῦ ὄροῦ μὲ τριχλωροξεικὸν ὀξύ, δὲν κατακρατεῖται ἀλλὰ παρουσιάζεται εἰς τὸ διήθημα.

Τούναντίον κατὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν μὲ φωσφοροβολφραμικὸν ὀξὺ μέγα μέρος τῆς κρεατινίης κατακρατεῖται εἰς τὸν ἥθημόν.

Ταῦτα ἔχοντες ὑπὸ ὄψιν ἐσκέφθημεν ὅτι τούλαχιστον μέρος τοῦ ἀζώτου, τὸ ὄποιον οἱ ἄνω συγγραφεῖς ἀποδίδουν εἰς τὴν παρουσίαν πολυπεπτίδων, εἶναι ἀζωτον κρεατινίης.

“Οσον ἀφορᾷ εἰς τὸ λεχθὲν ὅτι ἡ κρεατινίη κατὰ τὴν ἀπολευκωμάτωσιν μὲ τριχλωροξεικὸν ὀξὺ ὑπάρχει εἰς τὸ διήθημα, ἐνῷ ἀντιθέτως κατακρατεῖται ἀπὸ τὸ φωσφοροβολφραμικὸν ὀξύ, προέβημεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν σειρᾶς προσδιορισμῶν κρεατινίης εἰς διαφόρους ὄροὺς αἵματος.

Ο κάτωθι πίναξ ἐμφαίνει τὰ εὑρεθέντα ποσά.

ΠΙΝΑΞ 1

Εύρεθείσα κρεατινή έκπεφρασμένη εἰς N

Απολευκωμάτωσις μέ:		Διαφορὰ χιλ. %	Κατακράτησις χιλ. %
Τριχλωροξειδὸν δὲν χιλ. %	Φωσφοροβολφραμικὸν δὲν χιλ. %		
3,12	1,23	1,89	60,5
3,35	1,32	2,03	60,6
8,42	2,03	6,39	75,8
6,14	1,14	5,00	81,3
0,96	0,60	0,36	37,5

Ἐκ τοῦ πίνακος προκύπτει ὅτι ἡ κρεατινή δὲν κατακρατεῖται ἀπὸ τὸ τριχλωροξειδὸν δέν, ἐνῷ μέγα μέρος αὐτῆς κατακρατεῖται ἀπὸ τὸ φωσφοροβολφραμικὸν δέν.

Εἰς δευτέραν σειρὰν πειραμάτων προσδιωρίσαμεν εἰς δροὺς αἴματος τὸ δόλικὸν ποσὸν τῆς κρεατινής (κατὰ Folin). Εἰς τοὺς δροὺς προσεθέσαμεν διάλυμα κρεατινής γνωστῆς περιεκτικότητος, κατόπιν προέβημεν εἰς ἀπολευκωμάτωσιν μὲ τριχλωροξειδὸν δέν καὶ φωσφοροβολφραμικὸν δέν, ἀκολούθως δὲ προσδιωρίσαμεν τὸ ἄζωτον κατὰ Kjeldahl.

Ο κάτωθι πίναξ ἔμφαίνει τὰ ἀποτελέσματα τῶν προσδιορισμῶν τούτων.

ΠΙΝΑΞ 2

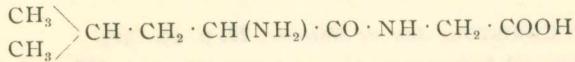
Υπολειπόμενον N χιλ. %	Προστεθεῖσα κρεατινή εἰς N χιλ. %	Υπολογισθὲν ὑπολειπόμενον N χιλ. %	Τριχλωροξειδὸν δέν : ὑπολειπόμενον N χιλ. %	Φωσφοροβολφραμ. δέν : ὑπολειπόμενον N χιλ. %
70	36	106	107,2	90,3
70	72	142	144,8	108,6
88	36	124	126,7	102.
88	72	160	159,2	108.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρου πίνακος βλέπομεν ὅτι ἐνῷ τὸ ὑπολειπόμενον ἄζωτον αὐξάνει ἀναλόγως πρὸς τὴν προσθήκην κρεατινής παραλλήλως βλέπομεν ὅτι ἡ κατακράτησις ὑπὸ τοῦ φωσφοροβολφραμικοῦ εἶναι ἐπίσης ἀνάλογος πρὸς τὴν προστεθεῖσαν κρεατινήν.

Εἶναι γνωστὸν τόσον ἐκ τῶν παλαιῶν ἐργασιῶν τῶν Winterstein καὶ Schulze³ ὅσον καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων τοῦ Hausman⁴ καθὼς καὶ τοῦ Van Slyke⁵ ὅτι τὸ φωσφοροβολφραμικὸν δέν ἔχει τὴν ἴκανότητα νὰ κατακρημνίζῃ τελείως τὰ διαμινοξέα καὶ γενικῶς τὰ βασικὰ ἀμινοξέα ὅπως τὴν κυστίνην, κυστίνην, ἀργινίνην, λυσίνην, ἴστιδίνην, τρυπτοφάνην, μεθιονίνην, ἐνῷ τὰ ἄλλα ἀμινοξέα καθιζάνουν ἀτελῶς η καὶ καθόλου. Συνεπῶς τὰ διαμινοξέα τοῦ αἵματος καθιζάνουν καὶ αὐτὰ διὰ φωσφοροβολφραμικοῦ δένεος καὶ οὕτω κατὰ τὴν ρηθεῖσαν μέθοδον τῶν Puech καὶ Cristol

ύπολογίζονται ως άζωτον, ἐκ πολυπεπτιδίων. Άλλα καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πολυπεπτίδια δὲν καθίζανον τελείως, οὕτω τὰ κατώτερα διπεπτίδια δὲν καθίζανον καθόλου ἢ καθίζανον ἀτελῶς. "Οσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἀνώτερα πολυπεπτίδια ἢ καθίζησις ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὸ μῆκος τῆς ἀλύσεως τοῦ πολυπεπτιδίου καὶ ἀπὸ τὰ συνιστῶντα αὐτὸν ἀμινοζέα.

Ήμεῖς διαθέτοντες τὸ διπεπτίδιον d- λευκυλογλυκίνην,

ἔμελετήσαμεν τὰς συνθήκας καθίζησεως τοῦ πεπτιδίου τούτου εἰς τὸ αἷμα μὲ τριχλωροξειδὸν δξὺν καὶ φωσφοροβολφραμικὸν δξύ.

Πρὸς τούτοις εἰς δρὸν αἷματος γνωστῆς περιεκτικότητος εἰς ὑπολειπόμενον ἄζωτον προσεθέσαμεν διάλυμα τοῦ ὡς ἄνω πεπτιδίου καὶ ἀκολούθως ἀπολευκωματώσαντες μὲ τριχλωροξειδὸν δξύν καὶ φωσφοροβολφραμικὸν δξύν προσδιωρίσαμεν τὸ ἄζωτον τοῦ διηθήματος κατὰ τὴν μέθοδον Kjeldahl τροποποιούμενον ὑπὸ Kowarski. Κατωτέρω παραθέτομεν πίνακα ὅστις ἔμφαίνει τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀναλύσεων.

ΠΙΝΑΚΗΣ 3

Τριχλωροξειδὸν δξύ						Φωσφοροβολφραμικὸν δξύ					
Εὑρεθὲν N εἰς 1 ν.ε.	Προστεθὲν πεπτίδιον εἰς N mg.	"Αργούμα	Εἴδηθεν	Διαφορά	Κατακρήτησις %	Εὑρεθὲν N εἰς 1 ν.ε.	Προστεθὲν πεπτίδιον εἰς N mg.	"Αργούμα	Εἴδηθεν	Διαφορά	Κατακρήτησις %
0,327	0,29	0,617	0,603	+0,013	+4,3	0,309	0,29	0,599	0,554	0,045	+15,5
0,346	0,58	0,926	0,928	-0,002	-0,38	0,326	0,58	0,906	0,797	0,109	+18,6
0,234	0,29	0,524	0,530	-0,006	-2.	0,218	0,29	0,508	0,464	0,044	+16.
0,346	0,58	0,926	0,920	+0,006	+1.	0,322	0,58	0,902	0,820	0,082	+15.
0,440	0,58	1,020	1,024	-0,004	-0,7	0,422	0,58	1,002	0,934	0,068	+12.
2,410	0,58	2,990	2,974	+0,016	+1,7	1,898	0,58	2,478	2,396	0,082	+14.
1,361	0,58	1,941	1,924	-0,017	+1,7	1,114	0,58	1,694	1,638	0,056	+10.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος βλέπομεν ὅτι τὸ τριχλωροξειδὸν δξύ δὲν κατακρατεῖ τὸ διπεπτίδιον, ἐνῷ τὸ φωσφοροβολφραμικὸν δξύ μόλις δύναται νὰ κατακρατήσῃ τὰ 14 τοῖς % τοῦ προστεθέντος διπεπτιδίου, ἐνῷ κατὰ τοὺς ἄνω συγγραφεῖς τὰ πολυπεπτίδια τοῦ αἵματος κατακρατοῦνται ποσοτικῶς ὑπὸ τοῦ φωσφοροβολφραμικοῦ δξέος.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔξαγεται ὅτι:

1^{ον} Τὸ φωσφοροβολφραμικὸν δξύ κατακρατεῖ κρεατινίνη.

2^{ον} "Οτι ἀκόμη καὶ τὰ ἐνυπάρχοντα πεπτίδια μόνον κατὰ ἓνα μικρὸν μέρος κατακρημνίζονται ἀπὸ τὸ φωσφοροβολφραμικὸν δξύ.

Συμπέρασμα. — Κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν πολυπεπτιδίων κατὰ τὴν μέθοδον τῶν Puech καὶ Cristol καὶ ὄλλων συγγραφέων, Goiffon κτλ. δὲν πρόκειται περὶ τοιούτων ἐνώσεων, ὄλλὰ τούλαχιστον κατὰ μέρα περὶ κρεατινίνης. Δοθέντος ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς κρεατίνης καὶ κρεατινίνης εἰς τὸ αἷμα γίνεται κατὰ τρόπου ἀκριβῆ, συνιστῶμεν διὰ κλινικοὺς σκοποὺς τὸν προσδιορισμὸν τῶν συστατικῶν τούτων.

LITERATUR

1. A. PUECH und P. CHRISTOL, *Ann. de Médecine*, **25**, p. 49. 1929.
2. BENDER, HAYMAN and JOHNSTON, *Journ. of Biol. Chemistry*, **108**, 675. 1935.
3. WINTERSTEIN und SCHULZE, cit. nach I. Houben. Methoden der Organ. Chemie, 1, 529. 1925.
4. HAUSMAN, cit. nach Mitchel und Hamilton. Biochemistry of NH₂-Acids, p. 120. New York, 1929.
5. VAN SLYKE, *Ber. Chem. Ges.* **42**, 3170. 1910.

ZUSAMMENFASSUNG

Auf die Bestimmung der Polypeptide im Blute, haben namentlich französische Autoren in einschlägigen klinischen Fällen, grossen Wert gelegt. A. Puech und Cristol¹ bestimmen die Polypeptide in der Weise, dass sie das Blutserum mit Trichloressigsäure enteiweißten. Im Filtrat (A) wird N nach Kjeldahl bestimmt. Paralell wird mit Phosphorwolframsäure gefällt und im Filtrat (B) ebenfalls N bestimmt. Die Differenz A - B, wird als Polypeptid - N angesprochen. Die Autoren haben Beleganalysen mit Pepton ausgeführt. Dazu ist zu bemerken, dass Peptone und Polypeptide verschiedene Eigenschaften haben. Aus Untersuchungen von Bender, Hayman und Johnston² ist bekannt, dass Creatinin durch Trichloressigsäure nicht gefällt wird, wohl aber durch Phosphorwolframsäure. Eigene Versuche bestätigen dieses Verhalten.

Eine Reihe von Sera werden mit Trichloressigsäure und Phosphorwolframsäure gefällt. In den entsprechenden Filtraten wird N bestimmt. Wir geben 3 Beispiele an.

Gefundene Creatinmenge als N ausgedrückt:

Enteiweissung mit:

Trichloressigsäure	Phosphorwolframsäure	Differenz
8,42 mg %	2,03 mg %	6,39
3,35 "	1,32 "	2,03
0,96 "	0,6	0,36

Je grösser die Creatinmenge ist, um so grösser ist die Differenz sowohl absolut, wie auch relativ.

In einer weiteren Versuchsreihe wurde zu Serum eine bekannte Menge Creatinin zugesetzt. Das Resultat war dasselbe wie oben. Je grösser die

zugesetzte Creatininmenge ist, um so mehr wird das Creatinin durch die Phosphorwolframsäure zurückgehalten.

Weiter haben wir zu Serum d-Leucylglycin zugesetzt und, wie oben beschrieben, untersucht. Wir geben zwei Beispiele an:

Fällung mit Trichloressigsäure

Gefunden N in mg pro ccm	Zugesetztes Dipeptid N in mg	Summe	Gefunden	Differenz
0,327	0,29	0,617	0,603	0,013
0,346	0,58	0,926	0,928	0,002

Fällung mit Phosphorwolframsäure

Gefunden N in mg pro ccm	Zugesetztes Dipeptid N in mg	Summe	Gefunden	Differenz
0,309	0,29	0,599	0,554	0,045
0,326	0,58	0,906	0,797	0,109

In anderen Versuchen haben wir Sera genommen, die nach der Fällung mit Trichloressigsäure im Filtrat grössere N-Mengen enthielten. Auch bei diesen Sera fanden wir dieselben Resultate, d.h. die Trichloressigsäure fällt nicht das zugesetzte Dipeptid. Dasselbe gilt jedoch in geringerer Masse, für die Phosphorwolframsäure. In dem oben zitierten zweiten Beispiel ergibt sich für 0,58 mg N-Dipeptid eine Differenz von 0,109 mg N. Es kann also keine Rede davon sein, dass man mit obiger Methode im Blute Polypeptide bestimmen kann. Die nach der Methode von Puech und Cristol sich ergebenden Differenzen sind zum grössten Teil auf das Creatinin zurückzuführen.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ.—Das Verhalten der Rhodanausscheidung beim Hund im Hunger*, von Anast. A. Christomanos. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Τσακείμογλου.

Nachdem Lang¹ den Befund erhoben hatte, dass der Organismus ganz allgemein eingeführte Cyangruppen auch die Blausäure selbst, durch Überführung in Rhodan entgiftet, konnte Lieb und Kahn² die Befunde von Willanen³ bestätigen und zeigen, dass nach Zufuhr von Glykokoll, Alanin

* ΑΝΑΣΤ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ.—Ἡ ἀπέκκρισις τοῦ Ρεδανικοῦ ὁξέος ἐπὶ κυνῶν κατὰ περιόδους νηστείας.

¹ Arch. für exp. Pathol., S. 207, 1913-14.

² Nach Angaben des Handb. der Pathol. und Phys. Physiologie. Intermediärer Stoffw. S. 905.

³ Bioch. Zeit., 1, 130, 1906, 36, 75, 1875.